

Opština Svrljig:

Institutu za javno zdravlje Niš 19. 04. 2014. godine stiglo je Obaveštenje iz JKSP „Svrljig“. Informacija je: „dana 19. 04. 2014. god. u jutarnjim časovima zbog danonoćnih obilnih padavina došlo je do замуćenja na oba izvorišta sa kojih se vodom snabdeva svrljiški vodovod. Odmah po utvrđivanju činjeničnog stanja izvršeno je isključivanje oba izvorišta.“

Na sednici Štaba za vanredne situacije, kada je zasedao i stručno-operativni tim za zaštitu od poplava, donešen je zaključak da se voda koja je trenutno u rezervoarima i vodovodnoj mreži koristi za tehničku upotrebu, a za potrebe stanovništva za pijaćom vodom obezbedi voda iz cisterni.

Shodno obaveštenju, od 20. 04. 2014. godine stručne ekipe Instituta za javno zdravlje Niš izlaze na teren i uzorkuju vode za piće. Uzorkovanja su vršena: 20. 04.; 24. 04. 2014. Obzirom na higijensku- prevashodno bakteriološku ispravnost vode; i ispravnost svih uzoraka po fizičko-hemijskim parametrima odlučeno je da se u kontinuitetu rade uzorkovanja 28., 29. i 30. 04. 2014. godine. Na snazi je i dalje citirana Odluka.

Izuzetno je bitan moment da vode centralnog gradskog vodovoda Svrljig zadržavaju bakteriološku ispravnost; a i fizičko-hemijski parametri koji jesu u granicama Pravilnika za vanredne situacije ili održavaju te vrednosti; ili bivaju još bolji.

Kako su na nivou Opštine Svrljig želeli da alternativni izvori vodosnabdevanja budu i javne česme, izvršeno je uzorkovanje vode sedam javnih česama. **Obzirom na fekalnu kontaminaciju, stav Instituta bio je da „voda nije za javno snabdevanje vodom za piće, i ma koje potrebe humane populacije sem tehničkih.“**

Na osnovu ovoga stava služba Sektora za inspekcijske poslove, odeljenje za sanitarnu inspekciju, odsek za sanitarni nadzor Niš stavila je **Zabranu na upotrebu vode javnih česama. Zabrana je i dalje na snazi.**

Izvršene su u periodu 28.-30. 04. 2014. godine uzastopna uzorkovanja voda centralnog gradskog vodovoda Svrljiga. Rezultati- i po fizičko-hemijskim; i po bakteriološkim parametrima odgovaraju normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće (SL list 42/98; 44/99) za vanredne situacije.

Mišljenjima Instituta to je potencirano.

Odgovornim licima za praznik- upravo 01. 05. 2014. godine sugerisano je da: „svakodnevno- ujutru- u cisternama određuju koncentracije dezinfekcionog sredstva (rezidue hlora) i da o tome: vode pisanu evidenciju; i obaveštavaju Institut za javno zdravlje Niš.“

Opština Gadžin Han:

Proglašenjem vanredne situacije u ovom delu Nišavskog okruga, situacija na teritoriji Opštine Gadžin Han ocenjena je kao najkritičnija! Razlog- izuzetna higijenska neispravnost voda za piće; kako sirove, tako i dezinfikovane vode centralne gradske mreže!

Konkretno, 19. 04. 2014. godine stepen mutnoće „prirodne vode zatvorenog izvorišta Vrelo“ u Donjem Dušniku koja je izvor vodosnabdevanja Gadžinog Hana bila je 70° NTU! Voda je bila i sa povećanom koncentracijom gvožđa; i intenzivnije boje. Istovetni razlozi neispravnosti dokazivani su istoga dana i u uzorcima prečišćenih voda. Paradoks je bio da je mutnoća tih voda bila višeg stepena (115° NTU, 113° NTU) nego kod sirove vode! Takođe, u prečišćenoj vodi dokazan je- povećanom potrošnjom KMnO₄ i povećan nivo organskih materija! Kontaminenti su bili direktan razlog da služba Sektora za inspeksijske poslove, odeljenje za sanitarnu inspekciju, odsek za sanitarni nadzor Niš donese Rešenje broj 920-530-53-01205/2014-10 od 20. 04. 2014. godine kojim se „zabranjuje distribucija vode koja se upotrebljava kao voda za piće, za proizvodnju i preradu hrane i predmeta opšte upotrebe, a potrošačima se isporučuje javnim vodovodnim sistemom“.

Rešenje je i dalje na snazi.

Uzorkovanja voda centralnog gradskog vodovoda Gadžinog Hana rađena su i 20. 04. i 24. 04. 2014. godine. **Činjenice da su nalazi od 24. 04. 2014. godine bili u granicama propisanih Pravilnikom za vanredne situacije, da se voda izuzetno brzo bistrila, korigovala po ostalim parametrima; i bila bakteriološki ispravna indikovalе su operativnu primenu stručnog stava da se radi serija tri uzastopna uzorkovanja.** U kontinuitetu 28. 04.; 29. 04. i 30. 04. 2014. godine uzorkovane su vode za piće na teritoriji centralnog gradskog vodovoda Gadžinog Hana. Rezultati od 28. do 29. 04. pokazuju da vode odgovaraju limitima pravilnika po fizičko-hemijskim parametrima. Danas, 30. 04. 2014. godine izvršeno je i uzorkovanje vode u selu Zaplanjska Toponica. Razlog je prijava sedam crevnih oboljenja u selu. Služba epidemiologije Instituta proverila je podatke; i stava je da oboljenja registrovana u periodu 24.-28. 04. 2014. godine nemaju veze sa vodom za piće.

Takođe, kontrolisana je voda za piće cisterni. Svi uzorci bili su higijenski ispravni. Obzirom da se voda cisterne u Donjem Dušniku ređe koristi, odgovornim licima sugerisano je da cisterna mora biti ispražnjena; propisno dezinfikovana i tek potom korišćena kao alternativa javnog vodosnabdevanja.

Izvršene su u periodu 28.-30. 04. 2014. godine uzastopna uzorkovanja voda centralnog gradskog vodovoda Gadžinog Hana. Rezultati- i po fizičko-hemijskim; i po bakteriološkim parametrima odgovaraju normama Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće (SL list 42/98; 44/99) za vanredne situacije.

Mišljenjima Instituta to je potencirano.

Izuzetak je voda Rezervoara čija je mutnoća bila vrednosti 13° NTU. Ovde se javio paradoks: voda izvorišta „Vrelo“ imala je mutnoću (samo) 2° NTU.

Nema prijava novih stomačnih oboljenja. Odgovornim licima za praznik- upravo 01. 05. 2014. godine sugerisano je da: „svakodnevno- ujutru- u cisternama određuju koncentracije dezinfekcionog sredstva (rezidue hlora) i da o tome: vode pisanu evidenciju; i obaveštavaju Institut za javno zdravlje Niš.“

Dr sci med Snežana Savić, lekar specijalista higijene sa medicinskom ekologijom

Institut za javno zdravlje Niš